

מ"ח 5294/17 - ניסים וקנין נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

מ"ח 5294/17

לפני: כבוד המשנה לנשיאה ח' מלצר

המבקש: נסים וקנין

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה למשפט חוזר מתאריך 02.07.2017; תגובת
המשיבה לבקשה למשפט חוזר מתאריך 01.10.2017;
עמדת המבקש לתגובת המשיבה מתאריך 28.11.2017

בשם המבקש: עו"ד שמואל בר

בשם המשיבה: עו"ד יוסף (ג'ואי) אש

החלטה

1. לפני בקשה להורות על משפט חוזר בעניינו של המבקש לפי סעיף 31(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: החוק), הבקשה נסובה על הודעת תשלום קנס שנשלחה לכתובתו של המבקש, בהתאם לתקנה 22(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: התקנות).

אביא להלן את הנתונים הדרושים להכרעה בבקשה.

רקע עובדתי

2. בתאריך 19.10.2015 צולם רכב הרשום על שמו של המבקש חוצה רמזור באור אדום, בניגוד להוראות התקנות. נוכח זאת, הודעת קנס נשלחה לכתובתו של המבקש בתאריך 30.11.2015, וביום 27.12.2015 שולם הקנס.
3. בתאריך 06.01.2016 פנה המבקש בכתב למרכז הארצי לפניית נהגים של משטרת ישראל (להלן: המרכז הארצי), וביקש להסב את ההרשעה בעבירת הקנס על שמו של אחד מעובדיו, אשר הוא שביצע, לטענת המבקש, את העבירה כאשר נהג ברכבו של המבקש.
4. בחלוף מספר שבועות המרכז הארצי השיב למכתבו של המבקש, ובגדרו התבקש המבקש לשלוח למרכז הארצי תצהיר חתום על-ידי האדם האחר. בחלוף עשרה חודשים, בתאריך 24.11.2016, המבקש שלח למרכז הארצי את התצהיר של האדם האחר.
5. בתאריך 12.12.2016 המשיב קיבל מענה מהמרכז הארצי, לפיו בקשתו להסבת ההרשעה לאדם אחר נדחתה, נוכח חלוף הזמן המשמעותי, שהוא הרבה למעלה מתקופת תשעים הימים הקבועה בחוק סדר הדין הפלילי, התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי), לטיפול בבקשה להסבת הודעת הקנס על שמו של אחר (ראו סעיף 229(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי).
6. בתאריך 02.07.2017 המבקש הגיש לבית משפט זה בקשה למשפט חוזר, מהטעם שנגרם לו עיוות דין חמור עקב הרשעתו, שכן עובד בעסק שבבעלותו הוא שביצע את העבירה, ולא המבקש. לטענת המבקש, בידיו ראיות לחפותו, וכי "רק בגלל שלא השכיל להבין ולמלא אחר הוראות ההליך בחוק [...] רשומה על שמו הרשעה חלוטה על עבירה שביצע אחר".
7. המשיבה סבורה כי דין הבקשה להידחות, שכן הבקשה אינה מגלה עילה שבדין לקיומו של משפט חוזר. לשיטת המשיבה, מהוראות חוק סדר הדין הפלילי, התשמ"ד-1984, עולה כי ביכולתו של המבקש לפנות לבית המשפט לתעבורה בבקשה להישפט. על כן, אין לראות בעניינו של המבקש משום "עניין פלילי שנפסק בו סופית", שהוא תנאי סף הקבוע בחוק לקיום דיון בבקשה למשפט חוזר לגופה (ראו להלן, בסעיף 31(א) לחוק).
8. בתגובה לעמדת המשיבה, טוען המבקש כי "גם אם טעה ולא השכיל למלא אחר הוראות ההליכים בחוק הרי שהחוק לא קובע סדר קדימויות".

9. דין הבקשה להידחות.

להלן אבהיר את הרקע והנתונים שהביאו למסקנתי זו.

10. המשיבה צודקת בכך שהמבקש מנוע מלפנות לבית משפט זה בבקשה למשפט חוזר, טרם שניתן פסק-דין סופי בעניינו. כפי שמורה סעיף 31(א) לחוק, תנאי-סף לדיון בבקשה למשפט חוזר לגופה, הוא כי מדובר בעניין פלילי, אשר ניתנה בו החלטה סופית וחלוטה. כך היא לשון הסעיף:

"נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא או שופט אחר של בית המשפט העליון שקבע לכך הנשיא רשאי להורות כי בית המשפט העליון או בית משפט מחוזי שיקבע לכך, יקיים משפט חוזר בענין פלילי שנפסק בו סופית, אם ראה כי נתקיים אחד מאלה" (ההדגשה שלי - ח"מ).

11. בבקשה שלפניי, המופנית כנגד הודעת תשלום קנס שנמסרה למבקש, חלות הוראות פרק ז' לחוק סדר הדין הפלילי. על-פי הוראות חוק סדר הדין הפלילי, עבירת קנס היא עבירת ברירת משפט, אשר ככלל - מטילה על מקבל ההודעה את החובה לשלם את הקנס תחילה, זולת אם פעל באופנים המנויים בסעיף 229 לחוק סדר הדין הפלילי, ובכלל זאת - אם הודיע שיש ברצונו להישפט על העבירה בתוך 90 יום ממועד קבלת הודעת תשלום הקנס.

12. כחריג לכלל הנ"ל, סעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי מורה כי נתונה בידי בית המשפט הסמכות לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, במקרים מיוחדים.

כך היא לשון הסעיף הנ"ל:

"...בית המשפט רשאי, לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשוניים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו..."

13. הנה כי כן, הוראות סעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי מקנות למקבל הודעת הקנס את האפשרות להביא את עניינו לפני ערכאות המשפט, וזאת אף אם חלף מועד תשעים הימים הנקוב בחוק סדר הדין הפלילי. לעמדת, משמעות הדבר היא כי כל עוד לא פנה מקבל הודעת הקנס בבקשה לקיים את משפטו באיחור, כאמור בסעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי, הרי שלא ניתן לראות בטענותיו משום "ענין פלילי שנפסק בו סופית", המהווה בנסיבות, כאמור, תנאי-סף לדיון לגופו של עניין בעילות, אשר בגינן טוען המבקש כי יש לקיים משפט חוזר בעניינו.

14. מצב דברים זה יפה גם לעניין שבפניי. כפי שעולה מהמתואר בבקשה, המבקש כלל לא ניסה להביא את עניינו בפני בית המשפט לתעבורה, וזאת על אף שפתוחה בפניו האפשרות לפנות לבית המשפט בבקשה לקיים את משפטו באיחור, על אף חלוף הזמן המשמעותי - כשנתיים וחצי למן מועד קבלת הודעת הקנס. משכך, אין לראות בעניינו של

המבקש משום הליך שניתן בו פסק-דין חלוט כמשמעות החוק, ועל כן אין בידי להידרש לטענות המבקש לגופן.

15. נוכח המסקנה אליה הגעתי, הבקשה נדחית בזאת. למבקש שמורה הזכות לפנות בבקשה מתאימה לבית המשפט לתעבורה בבקשה לקיים משפט בעניינו כאמור בסעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי, וכפי שצוין לעיל.

ניתנה היום, ה' באלול התשע"ח (16.8.2018).

המשנה לנשיאה
